

ESKİ VE YENİ TÜRK TİCARET KANUNLARINDA ANONİM VE LİMİTED ŞİRKETLERİN DURUMU

THE CASE OF CORPORATION AND LIMITED COMPANIES IN NEW AND OLD TURKISH COMMERCIAL CODE

Yrd.Doç.Dr.Bilge Leyli ELİTAŞ¹

ÖZET

Bu çalışmada gündemin popüler konusu olan ve 1 Temmuz 2012'de yürürlüğe giren Yeni Türk Ticaret Kanunu ile yürürlükten kaldırılan Eski Türk Ticaret Kanunu'nda Anonim ve Limited Şirketlerin bazı konular açısından karşılaştırılmasına yer verilmiş ve meydana gelen değişimler tespit edilerek sunulmaya çalışılmıştır. Yeni Türk Ticaret Kanunu üzerine literatürde çok çalışma olduğu yapılan literatür taramasında da tespit edilmiştir. Ancak bu çalışmayı farklı kılan ve katkı sağladığına inandığımız yönü Anonim ve Limited Şirketler için birlikte bir kıyaslamayı ele almış olmasıdır.

ABSTRACT

In this study, Corporation and Limited companies were compared in terms of some issues based on the legislative changes on commercial law realized on 1st July of 2012. Based on a short searched on literature, it is revealed that there exist a great number of studies on New Trade Law. What makes this study contributive is its discussion on comparison between corporation and limited companies.

Eski Türk Ticaret Kanunu, Yeni Türk Ticaret Kanunu, Anonim Şirket, Limited Şirket.

JEL Kodları: K10, K20, M48.

Old Turkish Commercial Code, New Turkish Commercial Code, Corporation, Limited Liability Company.

JEL Classification: K10, K20, M48.

1. GİRİŞ

Yeni Türk Ticaret Kanunu² (YTTK)'nin 13 Ocak 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda görüşülüp, kabul edilen

¹ Yalova Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü, bilgeleyli@yalova.edu.tr

² Çalışmada tekdüzeliği sağlamak amacıyla 29/6/1956 tarih ve 6762 sayılı Kanun için "Eski Türk Ticaret Kanunu" ifadesi yerine "ETTK" kısaltması, 13 Ocak 2011 tarih ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu için ise "YTTK" kısaltması kullanılacaktır.

nihai kanun metni; Resmi Gazete'de yayımlandıktan sonra, değişik madde ve kısımlar itibarıyla 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

YTTK ile muhasebe kayıt düzeni ve prensipleri ile ilgili yapılan düzenlemelerle birlikte bağımsız denetim konusunda da yeni düzenlemeler yapılmıştır. Yeni düzenlemelerle şirket yönetim kurullarına ilave sorumluluklar yüklenilmiştir. Kanun'da şirketlerin mali yapılarını şeffaf ve tutarlı olarak ortaya koymak amacıyla, halka açık olsun veya olmasın Kanun'da tanımlanan ölçekteki şirketlere muhasebe ve finansal raporlama konularında Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından yayımlanan, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS)'na uyumlu Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları'nı uygulama mecburiyeti getirilmiştir. Bu bağlamda altı kitap (Ticari İşletme, Ticaret Şirketleri, Kıymetli Evrak, Taşıma İşleri, Deniz Ticareti, Sigorta Hukuku) ve 1535 maddeden oluşan YTTK ile Avrupa Birliği (AB) hukuk düzenine uyum da hedeflenmiştir.

YTTK'nın genel gerekçelerine bakıldığında Türkiye'de yeni bir Ticaret Kanunu'na ihtiyaç duyulmasının belli başlı nedenlerini şu şekilde sıralamak mümkündür (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türk Ticaret Kanunu Genel Gereke, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi Müdürlüğü, 1-73):

- AB tam üyeliğine aday olma, müzakerelere başlanması kararı ve "Müzakere Eden Ülke" konumuna gelmiş olması,
- Teknolojik gelişmeler ve internetin etkin kullanılma imkânı,
- Uluslararası piyasaların bir parçası olma arzusu,
- Mevcut Türk Ticaret Kanunu'nu (Eski Türk Ticaret Kanunu-ETTK) etkileyen yeni kanunların yapılmış olması ve bu kanunlar ile ETTK'nın çelişmesi,
- Dünya'da yeni şirket türlerinin ortaya çıkması ve ETTK'nın bu şirket yapılanmalarına Türkiye'de izin vermiyor olması³,
- Avrupa Birliği şirket düzenlemelerinde meydana gelen yasal değişiklikler,
- Şirketlerin sınır aşan hareketliliğinin hukuki düzenlemelerinde belli ve kabul edilebilir bir düzeyde harmonizasyonu gerektirmesi,
- Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS-IFRS)'nin muhasebe sisteminde getirdiği değişimlerin hukuken desteklenmesi ihtiyacı,
- Kurumsal Yönetim anlayışının şirketlere benimsetilebilmesi,

³ Yeni şirket yapılanmalarının da temelde iki sebebi vardır. Bunlar: (1) Serbest meslek mensuplarının, özel yapıda bir şirket altında toplanmak istemelerinden, (2) Sorumluluğu sınırlı bir şahıs şirketine duyulan gereksinimin artmış olmasından kaynaklanmaktadır. Buna örnek olarak 2000'lerde New-York Eyaletinde ve İngiltere'de faaliyete geçen **sınırlı sorumlu şahıs ortaklığı** gösterilebilir (Limited Liability Partnership-LLP). LLP, Almanya'da 26/05/1994 tarihinde kanunla düzenlenen "**meslek ortaklığı**"na (Partnerschaftsgesellschaft) amaç açısından benzemekle beraber sorumluluk sisteminde farklılıklar söz konusudur.

- Şirketler hukuku alanında “Yüksek Düzeyli Uzmanlar Grubu”nun Avrupa’da “*Modern Şirketler Hukukuna İlişkin Çerçeve Şartlarına Dair Raporu*” ve komisyonun şirketlerin modernleşmesine ilişkin yazısı,
- ETTK’nın revize edilerek düzenlenmesi konusunda Türkiye’de yapılan birçok seminer, panel ve konferans ilgili düzenlemelerin haklı gerekçelerini ortaya koyan akademik makale ve tebliğlerin yayımlanması.

6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu’nda (YTTK) 329 ile 563. maddeler arası ve anılan maddeler dahil Anonim Şirketler ile ilgili iken; 573 ile 644. maddeler arası ve anılan maddeler dahil Limited Şirketler ile ilgilidir.

Bu çalışma ile şirketler açısından önemli bazı konular açısından Anonim ve Limited Şirketlerin ETTK ve YTTK’daki durumları ve yaşanan değişimler ele alınacaktır. Bu iki şirket türünü konu edinmesi açısından çalışmanın mevcut literatüre katkı sağladığı ve mevcut literatürü geliştirmeye yardımcı olacağı düşünülmektedir.

2. LİTERATÜR TARAMASI

Bu konu 2005’ten beri Türkiye’nin gündeminde yer almaktadır. Bu nedenle literatürde çok fazla yayın mevcuttur. Ancak biz bu çalışmada 2010 yılı ve sonrası yayınları incelemeye çalıştık.

Yürekli (2010) yaptığı çalışmada tasarı haldeki Türk Ticaret Kanunu taslağı’nın şirket şeffaflığı ve finansal tablolara getireceği yenilikler ve düzenlemeler üzerinde durmaya çalışmıştır. Çalışmada ayrıca anonim ve limited şirketlerin öne çıkan bazı düzenlemelerine de değinmiştir.

Haftacı ve Badem (2011) çalışmaları ile Yeni Türk Ticaret Kanunu ile gelen muhasebe mesleğini ilgilendiren genel düzenlemeler üzerinde durmuş ve muhasebe mesleğini ilgilendiren muhasebe kayıt düzeni ve ilkeleri ile özellikle finansal raporlama ve bağımsız denetim konusunda yeni ve önemli düzenlemeler getirildiği tespitinde bulunmuşlardır.

Reisoğlu (2011) sunduğu tebliğinde 6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun Anonim Şirketler ile ilgili belli başlı ve değişik uygulamalarını konu edinmiştir.

Yıldırım (2011) yaptığı çalışmada YTTK’da Anonim Şirketler açısından denetçi konusunu ele almıştır. Bu açıdan çalışmada anonim şirketler açısından denetçi ve denetim ile ilgili kanun hükümleri incelenmiştir.

Demir (2011) çalışması ile Türk Ticaret Kanunu’ndaki değişiklikleri muhasebe ve vergilendirme yönüyle ele almıştır. Çalışmada YTTK ile getirilen en önemli değişiklik, muhasebe kayıtlarının ve finansal tabloların Uluslararası Muhasebe Standartları esas alınarak yürütülmesi olarak tespit edilmiştir. Çalışmada ayrıca Yeni Türk Ticaret Kanunu ile vergi mevzuatı

arasındaki amaçsal ve ilkesel farklıklar ile ticari defterler ayrıntıları ile ele alınmaya çalışılmıştır.

Şengür (2011) Yeni Türk Ticaret Kanunu ile anonim şirketlerde sermaye ile ilgili getirilen yenilikleri incelemiştir.

İnanç (2011) çalışmasında YTTK açısından ticari defter tutma, envanter, değerlendirme, saklama ve ibraz konularını ele almıştır.

Can (2011) yaptığı çalışmada YTTK'ya göre Limited Şirket ortağının borçları ve yükümlülükleri ile değişen yapısı üzerinde durulmuştur. Bu açıdan konu çeşitli örnekler ile açıklanmaya çalışılmıştır.

Şengel (2011) çalışması ile özellikle sermaye şirketleri ile ilgili bir dizi yenilikler üzerinde durmuş bu bağlamda da şirket kuruluşu, sermayesi, yönetimi, denetimi, muhasebe uygulamaları gibi birçok alanı incelemeye çalışmıştır. Özetle çalışmada YTTK'nın sermaye şirketleri ile ilgili getirdiği yenilikler incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

Altaş (2012a) yaptığı çalışmada YTTK'da Anonim Şirket kuruluşu üzerinde durmuştur. Çalışması ile anonim şirketler için yasa ile birlikte getirilen temel yenilikleri ve değişiklikleri işlemiştir.

Altaş (2012b) yaptığı diğer bir çalışmada ise YTTK'nın, ticarî defterlerin tutulması, saklanması ve tasdiki konusunda yeni hükümler konulduğu, bazı noktalarda da eski TTK'daki uygulamanın kapsamını genişlettiği tespitinde bulunmuştur ve YTTK'da ticari defter sayılacak bazı defterler ile çift defter kullanmayı önlemeye yönelik düzenlemeler gündeme getirilmiş ve incelenmiştir.

Uluslan, Eren ve Köylü (2012) çalışmaları ile YTTK'nın muhasebe ve denetim uygulamalarına getirdiği yenilik ve esaslar üzerinde durmuşlardır. Bu amaçla meslek mensuplarının YTTK'nın muhasebe ve denetim uygulamalarına getirdikleri ile ilgili görüşlerini anket yolu ile ölçmüşlerdir. Çalışma sonuçları 41 anketten elde edilen sonuçlara göre şekillendirilmiştir.

Bozdemir (2012) çalışmasında Yeni Türk Ticaret Kanununun uygulanması konusunda muhasebe meslek mensuplarının görüşleri, önerileri, beklentileri, tereddütleri ile Kanunun uygulanma tarihine kadarki sürede ne kadar hazır olduklarını ampirik bir çalışma ile ortaya koymayı hedeflemiştir. Bu amaçla da Erzurum'da faaliyet gösteren Erzurum Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odasına kayıtlı bulunan meslek mensuplarına Kanunun muhasebe uygulamaları ile ilgili anket soruları yöneltilip, görüşleri alınmıştır. Ankette 5'li Likert ölçeği ile cevaplar değerlendirilmiş ve sonuçlar 110 anket verisinin bilgileri esas alınarak oluşturulmuştur.

3. YENİ TÜRK TİCARET KANUNU'NA GENEL BAKIŞ

29/06/1956 tarihinde üzerinde görüş birliğine varılarak kabul edilen 6762 sayılı ETTK Resmi Gazetenin 9753 sayılı baskısında 09/07/1956 yayımlanmıştır. 1475 maddeden oluşan ETTK 01/01/1957'de yürürlüğe

girmiş (Hirsch ve Müftügil, 26) ve 01/07/2012 tarihine kadar da yürürlükte kalmıştır.

6762 sayılı ETTK on maddeden oluşan bir “Giriş” ile şu başlıkları taşıyan beş kitaba ayrılmıştır: “Ticari İşletme” (Madde 11-135), “Ticaret Şirketleri” (Madde 136-556), “Kıymetli Evrak” (Madde 557-815), “Deniz Ticareti” (Madde 816-1262), “Sigorta Hukuku” (Madde 1263-1459) ve “Son Hükümler” (Madde 1460-1475), (Hirsch ve Müftügil, 27). 6102 sayılı YTTK ise daha önceden de belirtildiği üzere “Ticari İşletme” (Madde 11-123), “Ticaret Şirketleri” (Madde 124-644), “Kıymetli Evrak” (Madde 645-849), “Taşıma İşleri” (Madde 850-930), “Deniz Ticareti” (Madde 931-1400) ve “Sigorta Hukuku”(Madde 1401-1520)’ndan oluşan 6 kitap ve 1535 maddeden oluşmaktadır. Mevcut bu altı kitaba “Giriş-Başlangıç” (Madde 1-10) ve “Son Hükümler-Geçici Maddeler” (Madde 1521-1535) dahil değildir. Bu bölümlerin de 6762 sayılı ETTK’da olduğu gibi kitap olarak sayılması halinde 6102 sayılı YTTK sekiz kitaptan oluşur hale gelmektedir.

YTTK’da Anonim Şirketler ile ilgili hükümler 329 ile 563. maddeler arası ve anılan maddeler dahil iken, Limited Şirketler ile ilgili hükümler ise 573 ile 644. maddeler arası ve anılan maddeler dahil şeklindedir. Söz konusu Anonim ve Limited Şirket düzenlemeleri ETTK’da ise farklı kanun maddelerinde yer almaktaydı. Aşağıda yer alan Tablo 1’de YTTK’daki Anonim Şirketlere ilişkin kanuni düzenlemelerin ETTK’daki madde karşılıkları ve Tablo 2’de ise YTTK’daki Limited Şirketlere ilişkin kanuni düzenlemelerin ETTK’daki madde karşılıkları yer almaktadır.

Tablo 1: Anonim Şirketlere İlişkin Kanun Maddelerinin YTTK ve ETTK'daki Yerleri⁴

YTTK Maddesi	ETTK Maddesi	YTTK Maddesi	ETTK Maddesi	YTTK Maddesi	ETTK Maddesi	YTTK Maddesi	ETTK Maddesi
329	269	360	-	391	-	422	388
330	270	361	-	392	331	423	379
331	271	362	314	393	332	424	380
332	272	363	315	394	333	425	360
333	273	364	316	395	334	426	360
334	275	365	317	396	335	427	360
335	276	366	318	397	-	428	-
336	-	367	319	398	-	429	-
337	278	368	-	399	347	430	-
338	277	369	320	400	-	431	-
339	279	370	319	401	-	432	373, 400
340	-	371	321	402	-	433	361
341	285	372	322	403	-	434	373
342	285	373	323	404	358	435	-
343	283, 303	374	-	405	-	436	374
344	287	375	-	406	-	437	362, 363
345	Mülga 288	376	324	407	360	438	348
346	-	377	324	408	-	439	-
347	286	378	-	409	364	440	-
348	298	379	329	410	365	441	-
349	-	380	-	411	366	442	-
350	-	381	-	412	367	443	-
351	-	382	329	413	369	444	-
352	302	383	329	414	368	445	381
353	Mülga 299	384	329	415	360	446	381
354	300	385	329	416	370	447	-
355	301	386	-	417	376	448	381
356	311	387	-	418	372, 378	449	382
357	-	388	-	419	-	450	383
358	-	389	329	420	377	451	384
359	312	390	330	421	388	452	385

⁴ <http://www.ticaretkanunu.net/wp-content/uploads/2011/07/YeniTTK-EskiTTK-Madde-Karsilastirma-Tablosu>'ndan düzenlenerek uyarlanmıştır. (Erişim Tarihi: 01.08.2012)

Tablo 1'in devamı:

YTTK Maddesi	ETTK Maddesi	YTTK Maddesi	ETTK Maddesi	YTTK Maddesi	ETTK Maddesi
453	386	500	-	547	-
454	389	501	419	548	-
455	390	502	402	549	305
456	391	503	403	550	306
457	-	504	-	551	307
458	-	505	-	552	-
459	-	506	-	553	309
460	-	507	455	554	-
461	394	508	456, 457	555	309
462	-	509	470	556	309
463	-	510	471	557	-
464	-	511	472	558	380
465	-	512	473	559	310
466	-	513	474	560	309
467	-	514	-	561	309
468	-	515	-	562	-
469	-	516	-	563	-
470	-	517	-		
471	-	518	-		
472	-	519	466		
473	396	520	-		
474	397	521	467		
475	398	522	468		
476	399	523	469		
477	400	524	-		
478	401	525	-		
479	-	526	-		
480	405	527	-		
481	406	528	-		
482	407	529	434		
483	408	530	435		
484	409	531	-		
485	410	532	438		
486	412	533	439		
487	413	534	437		
488	414	535	440		
489	415	536	441		
490	416	537	442		
491	418	538	443		
492	-	539	-		
493	-	540	444		
494	-	541	445		
495	-	542	446		
496	-	543	447		
497	-	544	448		
498	-	545	449		
499	417	546	450		

Tablo 2: Limited Şirketlere İlişkin Kanun Maddelerinin YTTK ve ETTK'daki Yerleri⁵

YTTK Maddesi	ETTK Maddesi	YTTK Maddesi	ETTK Maddesi
573	503	620	-
574	504	621	-
575	505	622	536
576	506	623	540
577	-	624	-
578	-	625	-
579	-	626	547
580	507	627	-
581	508	628	-
582	-	629	542
583	507	630	543
584	-	631	543
585	-	632	542
586	510	633	546
587	511	634	546
588	512	635	-
589	513	636	549
590	516	637	550
591	516	638	551
592	517	639	-
593	518	640	551
594	519	641	-
595	520	642	-
596	521	643	552
597	-	644	556
598	-		
599	527		
600	-		
601	528		
602	-		
603	-		
604	-		
605	-		
606	-		
607	-		
608	533		
609	533		
610	534		
611	535		
612	526		
613	-		
614	-		
615	-		
616	539		
617	538		
618	537		
619	537		

⁵ <http://www.ticaretkanunu.net/wp-content/uploads/2011/07/YeniTTK-EskiTTK-Madde-Karsilastirma-Tablosu>'ndan düzenlenerek uyarlanmıştır. (Erişim Tarihi: 01.08.2012)

4. ETTK-YTTK HÜKÜMLERİ AÇISINDAN ANONİM VE LİMİTED ŞİRKET KARŞILAŞTIRMASI

Çalışmanın bu bölümünde ana amaç doğrultusunda Eski Türk Ticaret Kanunu ile Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun Anonim ve Limited Şirketlere ilişkin hükümleri karşılaştırılarak çalışma boyunca çeşitli şekillerde vurgulanmaya çalışılan YTTK'nın daha yenilikçi, modern ve kurumsal yönetime uygun yapısının kanun hükümlerine yansıyor yansımadağı sezgisel olarak tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu amaçla da önemli olduğunu düşündüğümüz bazı başlıklar incelenmiştir. Bu başlıklar; asgari-azami ortak sayısı, asgari sermaye, sermayenin ödenmesi, yönetim kurulu üye sayısı, denetçi, ortakların sorumluluğu, internet sitesi zorunluluğu, elektronik ortamda genel kurul toplantısı yapabilmek ve ortakların borçlanma yaşağı şeklindedir.

Öncelikle Anonim Şirketler için ETTK-YTTK hükümleri karşılaştırılmıştır:

- ETTK'da en az 5 kurucu ortağın varlığı istenirken, azami ortak sayısı için bir sınırlama bulunmamaktadır. Ancak ortak sayısı 250'yi geçerse şirket halka açılmış kabul edilir. YTTK'ya göre ise anonim şirket tek kişi ile kurulabilmektedir. Azami ortak sayısı açısından YTTK'da yer alan hükümler ETTK hükümleri ile aynıdır.
- ETTK'da anonim şirket kurabilmek için en az 50.000.-TL gerekirken, YTTK'da esas sermaye en az 50.000.-TL veya halka açık olmayan ancak kayıtlı sermaye uygulamasını benimsemiş anonim şirketlerde ise 100.000.-TL'dir.
- ETTK açısından anonim şirketlerde şirket kuruluşundan sonra ilk 3 ay içinde sermaye taahhüdünün ¼'ü ödenirken, kalanı ise 3 yıl içinde ödenmektedir. YTTK'da ise nakit taahhüt edilen sermayenin ¼'ü şirket kuruluşunda, kalan kısmı ise 24 ay içinde ödenmektedir.
- ETTK'da yönetim kurulu en az 3 kişiden oluşurken, YTTK'da 1 kişiden oluşan yönetim kurullarına bile izin verildiği görülmektedir.
- ETTK'da denetim işi 5 kişiden fazla olmamak kaydıyla murakıplar tarafından yapılmaktadır. YTTK'da ise denetim işi için denetçilik organı kaldırılmış; yerine bağımsız denetim yükümlülüğü getirilmiştir.
- ETTK'da ortakların borçlara karşı sorumlulukları sermaye payları ile sınırlıdır. Bu durum YTTK'da da korunmuştur.
- ETTK'da işletmelerin internet sitesi⁶ kurma zorunluluğu bulunmazken, YTTK'ya göre denetime tabi sermaye şirketleri için böyle bir zorunluluk söz konusudur.

⁶ Sadece sermaye şirketleri olan Anonim, Limited ve Sermayesi Paylara Bölünmüş Komandit Şirket'ler internet sitesi düzenleyeceklerdir (YTTK; mad. 1524).

- ETTK'da elektronik (sanal) ortamda genel kurul toplantısı yapma imkânı yoktur. YTTK'ya göre ise bu mümkündür.
- ETTK'da ortakların şirketlere karşı borçlanmalarını düzenleyen herhangi bir madde yoktur. YTTK'ya göre ise bu konu düzenlenerek yönetim kurulu üyeleri ile üçüncü dereceye kadar akrabalarının şirkete borçlanmaları yasaklanmıştır⁷.

Çalışmanın bu kısmında da Limited Şirketler için ETTK-YTTK hükümleri karşılaştırılmıştır:

- ETTK'da en az 2 kurucu ortağın varlığı istenirken, azami ortak sayısının 50'den fazla olamayacağı belirtilmiştir. YTTK'ya göre ise limited şirket tek kişi ile kurulabilmektedir. Azami ortak sayısı açısından YTTK'da yer alan hükümler ETTK hükümleri ile aynıdır.
- ETTK'da limited şirket kurabilmek için en az 5.000.-TL gerekirken, YTTK'ya göre esas sermaye en az 10.000.-TL olmalıdır.
- ETTK açısından limited şirketlerde şirket kuruluşundan sonra ilk 3 ay içinde sermaye taahhüdünün ¼'ü ödenirken, kalanı ise 3 yıl içinde ödenmektedir. YTTK'da ise nakit taahhüt edilen sermayenin ¼'ü şirket kuruluşundan önce, kalan kısmı ise 24 ay içinde ödenmektedir.
- ETTK'da işletmede birden fazla sorumlu müdür bulunabileceği belirtilmiştir. Bu hüküm YTTK'da da korunmuştur.
- ETTK'da 20'nin altında ortak sayısı olan işletmelerde denetçi zorunluluğu bulunmazken, ortak sayısı 20'den çok olan işletmelerde bir denetçi bulundurma zorunluluğu söz konusudur. YTTK'da ise konu aynı anonim şirketlerde olduğu gibi düzenlenmiştir; denetçilik organı kaldırılarak yerine bağımsız denetim yükümlülüğü getirilmiştir.
- ETTK'da ortakların borçlara karşı sorumluluğuna ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır. YTTK'da ise ortakların sorumlulukları esas sermaye payları ile sınırlıdır.
- ETTK'da işletmelerin internet sitesi kurma zorunluluğu yoktur. YTTK'ya göre ise internet sitesi zorunluluğu sadece denetime tabi sermaye şirketleri içindir.
- ETTK'da elektronik (sanal) ortamda genel kurul toplantısı yapma imkânı bulunmamaktadır. YTTK'ya göre ise bu mümkündür.

⁷ 6335 Sayılı Türk Ticaret Kanunu ile Türk Ticaret Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 15. Maddesi ile YTTK'nın 358. maddesinde (ki bu madde ortakların şirkete borçlanmalarını düzenler) değişiklik yapılarak "Pay sahipleri, sermaye taahhüdünden doğan vadesi gelmiş borçlarını ifa etmedikçe ve şirketin serbest yedek akçelerle birlikte kârı geçmiş yıl zararlarını karşılayacak düzeyde olmadıkça şirkete borçlanamaz" şeklinde değiştirilmiştir.

- ETTK’da ortakların şirketlere karşı borçlanmalarını düzenleyen herhangi bir madde yoktur. YTTK’ya göre ise bu konu düzenlenerek yönetim kurulu üyeleri ile üçüncü dereceye kadar akrabalarının şirkete borçlanmaları yasaklanmıştır.

5. SONUÇ VE GENEL DEĞERLENDİRME

Çalışmada ETTK ve YTTK açısından anonim şirketler ile limited şirketler birlikte ele alınmaya, irdelenmeye ve çeşitli konular çerçevesinde benzerliklerinin ve farklılıklarının tespitine yönelik değerlendirmeler yapılmaya çalışılmıştır.

Bu bağlamda Tablo 1 ile anonim şirketlerin YTTK’daki ilgili maddelerinin ETTK’daki yerleri gösterilmiştir. Buradaki amaç 55 yıldır Türkiye’de kullanılan ve bu nedenle iyice kanıksanmış olan ETTK’nın anonim şirketlere ilişkin hükümlerinin YTTK’daki karşılıklarını göstererek kanun üzerinde yapılacak çalışmalara katkı sağlamaktır. Aynı amaç doğrultusunda Tablo 2’de de limited şirketlerin YTTK’daki ilgili maddelerinin ETTK’daki yerleri gösterilmiştir.

Çalışmada çeşitli konu başlıklarına göre yapılan sezgisel değerlendirmeler ile anonim şirketlerin ve limited şirketlerin ilgili konu başlığı çerçevesinde ETTK’daki durumu ile YTTK’daki durumunun karşılaştırmasına yer verilmiştir. Bu değerlendirmelerde temel bazı konular ele alınmaya ve irdelenmeye çalışılmıştır.

Sezgisel değerlendirmeler dikkatle incelendiğinde “Asgari Ortak Sayısı”, “Sermayenin Ödenmesi”, “Denetçi”, “Ortakların Sorumluluğu”, “İnternet Sitesi Zorunluluğu”, “Elektronik Ortamda Genel Kurul Toplantısı” ve “Ortakların Borçlanma Yasağı” konuları açısından YTTK’da anonim şirketlerin ve limited şirketlerin aynı hükümlere tabi olduğu görülmüştür. Bu önemli benzerlikler nedeniyle anonim şirketler ile limited şirketlerin yakınsamasının ciddi ölçüde sağlandığı tespiti yapılabilir.

“Azami Ortak Sayısı”, “Asgari Sermaye” ve “Yönetim Kurulu Üye Sayısı” konuları açısından ise anonim şirketlerin ve limited şirketlerin YTTK’ya göre benzerlik göstermedikleri tespit edilmiştir.

Bu çalışma ile anonim şirket ve limited şirket konusu mevcut incelenen literatüre göre ilk kez birlikte ele alınmış ve birlikte kıyaslanarak incelenmeye çalışılmıştır. Böylece mevcut literatürün geliştirilmesine katkı sağlanmaya çalışılmıştır.

Son olarak YTTK ile genel anlamda da, anonim ve limited şirket özelinde de işletmelere daha çok şeffaflık, kurumsal yönetim ilkelerini özümseme ve tabana yayma, küçük yatırımcıların haklarının daha iyi korunması, işletmelerin rekabet güçlerini arttırıcı iyi uygulamaların ve işletmelerin kredibilitelerini arttırmaya yönelik düzenlemelerin getirildiği söylenebilir.

KAYNAKÇA

1. ALTAŞ, Soner (2012a). “Yeni TTK’da Anonim Şirket Kuruluşu İçin Öngörülen Temel Yenilikler ve Değişiklikler”, *Mali Çözüm Dergisi*, Sayı: 111, Mayıs-Haziran-2012, s. 93-102.
2. ALTAŞ, Soner (2012b). “Yeni TTK’nın Ticari Defterlerin Tutulması, Saklanması ve Tasdiki Hususlarında Öngördüğü Temel Yenilikler ve Değişiklikler”, *Mali Çözüm Dergisi*, Sayı: 110, Mart-Nisan 2012, s. 135-152.
3. BOZDEMİR, Enver (2012). “Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun Muhasebe Meslek Mensupları Açısından Değerlendirilmesine Yönelik Ampirik Bir Çalışma”, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı54, Nisan-2012, s. 101-122.
4. CAN, Mustafa Erdem (2011). “Yeni Türk Ticaret Kanunu’na Göre Limited Şirket Ortağının Borçları ve Yükümlülükleri”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 15, Sayı: 4, s. 1-23.
5. DEMİR, Şeref (2011). “Türk Ticaret Kanunundaki Değişikliklerin Muhasebe ve Vergilendirme Yönüyle Değerlendirilmesi”, *Mali Çözüm Dergisi*, Sayı: 104, Mart-Nisan 2011, s. 43-72.
6. HAFTACI, Vasfi ve A. Cemkut Badem (2011). “Yeni Türk Ticaret Kanunu Kapsamında Muhasebe Mesleğini İlgilendiren Genel Düzenlemeler”, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı50, Nisan-2011, s. 1-16.
7. HIRSCH, Ernst E. ve Şevket Müftügil (1957). İsviçre Hukukunun Yeni Türk Ticaret Kanununa Tesiri, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, s. 26-33.
8. İNANÇ, Mustafa (2011). “Yeni Türk Ticaret Kanunu’nda Ticari Defter Tutma, Envanter, Değerleme, Saklama ve İbraz Yükümlülüğü”, *Mali Çözüm Dergisi*, Sayı: 105, Mayıs-Haziran 2011, s. 227-246.
9. RESİOĞLU, S (2011). 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun Anonim Şirketlerle İlgili Başlıca Yeni ve Farklı Düzenlemeleri, Türkiye Bankalar Birliği, *Abant -22 Ekim 2011*, s. 1-47.
10. ŞENGEL, Salim (2011). “Yeni Türk Ticaret Kanununun Sermaye Şirketleri İle İlgili Getirdiği Yeniliklerin Değerlendirilmesi”, *Zeitschrift für die Welt der Türken*, Vol. 3, No. 2, s. 21-40.
11. ŞENGÜR, Evren Dilek (2011). “Yeni Türk Ticaret Kanunu İle Anonim Şirketlerde Sermaye İle İlgili Getirilen Yenilikler”, *Mali Çözüm Dergisi*, Sayı: 103, Ocak-Şubat 2011, s. 97-120.
12. Türk Ticaret Kanunu – Eski, 29/6/1956 tarih ve 6762 sayılı Kanun.
13. Türk Ticaret Kanunu – Yeni, 13 Ocak 2011 tarih ve 6102 sayılı Kanun.

14. Türk Ticaret Kanunu ile Türk Ticaret Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 6335 Sayılı ve 30 Haziran 2012 Tarihli Kanun.
15. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türk Ticaret Kanunu Genel Gerekçe, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi Müdürlüğü, 1-73.
16. ULUSAN, Hikmet, Elçin Eren ve Çağrı Köylü (2012). “6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu (TTK)’nın Muhasebe Ve Denetim Uygulamalarına Getirdiği Yenilikler Üzerine Bir Araştırma”, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı55, Temmuz-2012, s. 11-34.
17. YILDIRIM, Suat (2011). “Türk Ticaret Kanunu’na Göre Anonim Şirketlerde Denetçi”, *Mali Çözüm Dergisi*, Sayı: 106, Temmuz-Ağustos 2011, s. 43-52.
18. YÜREKLİ, Emin (2010). “Türk Ticaret Kanunu Tasarısının Şirket Şeffaflığı ve Mali Tablolar Konusunda Getirdiği Yenilikler”, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı: 46, s. 247-255.
19. <http://www.ticaretkanunu.net/wp-content/uploads/2011/07/YeniTTK-EskiTTK-Madde-> (Erişim Tarihi: 01.08.2012).